

ENERGIE ZORG & WELZIJN
SMART CITIES WATER
SMART INDUSTRY
CIRCULAIRE ECONOMIE

Commissieplan 2019

Normsubcommissie 390 020 13 'Hydrometrie'

COMMISSIEPLAN 2019

NORMSUBCOMMISSIE
390 020 13 'Hydrometrie'

DATUM
2019-01-22

NEN Milieu & Maatschappij

Postbus 5059
2600 GB Delft

Vlinderweg 6
2623 AX Delft

T (015) 2 690 303
F (015) 2 690 204

ted.denheijer@nen.nl
www.nen.nl

Nederlands Normalisatie Netwerk

1 Algemene gegevens

1.1 Commissie

390 020 13 'Hydrometrie'

1.2 Werkgebied

In de hydrometrie worden de componenten van de hydrologische kringloop gemeten waaronder:

- Waterstand;
- Afvoer (inclusief stroomsnelheid);
- Stijghoogten van grondwater;
- Neerslag;
- Verdamping;
- Sedimenttransport;
- Golven (indien dit een internationaal onderwerp wordt).

De normsubcommissie houdt zich bezig met de onderdelen:

- Terminologie en symbolen;
- Methoden, technieken en de instrumentatie voor het verzamelen van de data;
- Evaluatie, analyse, interpretatie en presentatie van data;
- Analyse van onzekerheden.

1.3 Belang

1.3.1 Doelstelling

Nederland kent nationale monitoringsprogramma's voor het vaststellen van de componenten van de hydrologische kringloop in de Nederlandse wateren en bodem. Voor een goede data-uitwisseling, nationaal en internationaal, is het wenselijk dat het bepalen van hydrometrische parameters nationaal op dezelfde manier plaatsvindt.

Normalisatie in het algemeen zorgt voor een grotere internationale efficiëntie en kan leiden tot meer kennisuitwisseling. De commissie kan door haar deelname internationaal de grote kennis van Nederland in het buitenland inbrengen, alsmede monitoren dat het Nederlandse gedachtegoed en procedures geborgd worden. Hierbij ligt de focus op de onderwerpen golven, waterstanden en stroming, grondwater (stijghoogten, bodemvocht - voor het laatste bestaan geen normen -), neerslagverdamping en sedimenten.

De internationale normen worden vaak als startpunt gebruikt bij afgeleide producten zoals handboeken (praktijkhandboek hydrometrie van STOWA) of interne werkafspraken.

1.3.2 Regelgeving

Het beschreven belang onderstreept dat de normen die ontwikkeld worden, kunnen aansluiten op de vigerende besluiten en regelingen. De belangrijkste wet- en regelgeving op dit gebied zijn op dit moment:

Nationaal	Europees
Water- en milieuwetgeving waaronder: <ul style="list-style-type: none">– Wet op de waterhuishouding– Waterwet– Besluit & Regeling Bodemkwaliteit– Deltawet waterveiligheid en zoetwatervoorziening– Bestuursakkoord water– Waterregeling	<ul style="list-style-type: none">– Water Framework Directive (2000/60/EG)– Marine Strategy Framework Directive (2008/56/EG)– Grondwater richtlijn (2006/118/EG)

1.3.3 Taakomschrijving

De normsubcommissie Hydrometrie:

- werkt mee aan de totstandkoming, de implementatie en de actualisering van nationale methoden voor de bepaling van de componenten van de hydrologische kringloop;
- is verantwoordelijk voor de Nederlandse technisch-inhoudelijke inbreng bij Europese en mondiale normalisatie op het gebied van hydrometrie. Hieronder vallen het stemmen en leveren van technisch inhoudelijk commentaar op stemdocumenten en het actief inbrengen van nationale normproducten in internationaal kader;
- de normsubcommissie geeft technisch inhoudelijk advies op voorstellen voor nieuw werk (NWIP). De normcommissie Milieukwaliteit geeft tevens een beleidsmatig advies over deze documenten. Het beleidsmatige advies en het technische advies vormen samen het uiteindelijke Nederlandse standpunt.
- geeft technisch advies op Europese en internationale stemdocumenten;
- stelt, ter voorbereiding van vergaderingen van internationale commissies (zie 2.2) en werkgroepen (zie 6), gezamenlijk het Nederlandse technisch-inhoudelijke standpunt vast. De normcommissie Milieukwaliteit stelt de Nederlandse delegatie vast. De Nederlandse delegatie zal vervolgens het nationaal afgestemde standpunt inbrengen.

Een overzicht van deze commissie en verdere informatie kan gevonden worden op <https://www.nen.nl/Normontwikkeling/energy/Hydrometrie.htm>

2 Commissiestructuur en relaties

2.1 Nationale structuur

Commissie	Naam
390	Beleidscommissie Milieu
390 020	Normcommissie Milieukwaliteit
390 020 01	Veldwerk - Monsterneming
390 020 02	Uitloogkarakteristieken
390 020 03	Organische parameters
390 020 04	Anorganische parameters
390 020 05	Ecologie
390 020 06	Microbiologische parameters
390 020 07	Statistische toepassingen
390 020 09	Nationale schaduwcommissie CEN/TC 351 'Construction Products - Assessment of release of dangerous substances'
390 020 11	Expertgroep 'Soil and site assessment'
390 020 12	Zuurkasten en de overige laboratoriuminrichtingen
390 020 13	Hydrometrie
390 020 14	Visveiligheid van pompen en turbines

2.2 Internationale relaties

Commissie	Naam	Binding
CEN/TC 318	Hydrometry	P
ISO/TC 113	Hydrometry	P
ISO/TC 113/WG 3	Uncertainties	P
ISO/TC 113/SC 1	Velocity area methods	P
ISO/TC 113/SC 2	Flow measurement structures	P
ISO/TC 113/SC 5	Instruments, equipment and data management	P
ISO/TC 146/SC 5	Air quality - Meteorology	P

Toelichting.

- Voor CEN-commissies geldt dat de normcommissie advies en stemrecht heeft op de genoemde Europese ontwikkelingen.
- Voor ISO-commissies geldt dat er onderscheid wordt gemaakt tussen P-leden (participants) en O-leden (observers).
- P-leden doen actief mee aan de ontwikkeling van normen en hebben stemplicht.
- O-leden hebben toegang tot de documentenstroom en kunnen reageren, maar zij hebben geen stemplicht.

3 Commissiesamenstelling en stakeholdercategorieën

Ledenbestand per 22 november 2018

Naam persoon	Werkgever	Belanghebbende	Rol	Stakeholder categorie
Anton Bartelds	Waterschap Hunze en Aa's	Platform monitoring	lid	1, 2, 4
Toon Basten	Waterschap Limburg	Platform monitoring	lid	1, 2, 4
Peter Heinen	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat	voorzitter	1, 2a, 4
Gert van den Houten	Waterschap Rijn en IJssel	Platform monitoring	lid	1, 2, 4
Bas Kers	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat	lid	1, 2a, 4
Jitze van der Meulen	KNMI	KNMI	lid	1, 4a, 7
Herman Peters	Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat	lid	1, 2a, 4
Ted den Heijer	NEN		secretaris	
Jeroen Pieterse	NEN		ondersteuning	

Eerstvolgende review belanghebbende partijen in normsubcommissie: 2019.

De commissie acht uitbreiding met meer leden en belanghebbenden wenselijk.

Verklaring van de stakeholdercategorieën

	Stakeholders	Omschrijving
1a	Directe gebruikers	Eindgebruiker van dienst, proces of product.
1b	Brancheorganisaties directe gebruikers	Als groep, in de vorm van belangenorganisaties.
2a	Voorwaarde scheppende organisaties/opdrachtgevers	Organisaties die de voorwaarden bepalen waaraan het product of dienst moet voldoen. Bijv. opdrachtgevers. Wetmatige voorwaarden worden door wetgevende instanties bepaald (zie onder 9).
2b	Brancheorganisaties van voorwaarde scheppende partijen	
3a	Adviserende organisaties	Organisaties die andere belanghebbenden inhoudelijk kunnen adviseren (bijv. ingenieursbureaus, adviesbureaus, consultancy).
3b	Brancheorganisaties van adviserende partijen	
4a	Uitvoerende/toepassende/dienstverlenende organisaties	Productnormalisatie: organisaties die het product gebruiken/toepassen in hun dienstverlening naar de eindgebruiker toe (bijv. aannemer, installateur). Dienstennormalisatie: organisaties die een proces of dienst verlenen aan de eindgebruiker (bijv. schuldhulpverlener).
4b	Brancheorganisaties van uitvoerende/dienstverlenende/toepassende partijen	

5a	Producenten/leveranciers van hoofdproduct	Bij productnormalisatie is dit de hoofdproducent/hoofdleverancier. Bij dienstennormalisatie wordt deze categorie niet gebruikt. De rol van 'producent/leverancier' wordt vervuld door de uitvoerende, dienstverlenende organisatie.
5b	Brancheorganisaties van producenten/leveranciers van hoofdproduct	
6a	Producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	Bij productnormalisatie betreft dit producenten/leveranciers van producten die als grondstof, halffabricaat of rest-/afvalstof in de productketen voorkomen. Bij dienstennormalisatie betreft het de aanbieders van aanvullende diensten.
6b	Brancheorganisaties van producenten/leveranciers van aanhangende producten en diensten	
7	Onderzoek- en kennisinstellingen	Instellingen die zonder direct commercieel belang kennisleverancier zijn of onderzoek verrichten. Bijv. onderwijsinstellingen, laboratoria, onderzoeksinstellingen.
8	Controlerende instanties	Bijv. inspectiediensten, certificeringinstellingen.
9	Wetgevende instanties	Overheden.
10	Bestaande/nieuwe initiatiefnemers	Partijen die alternatieve initiatieven ondernemen vergelijkbaar met NEN (normen, certificatieschema's, richtlijnen etc.).
11	Contextbepalers groter geheel	Organisaties (bijv. stichtingen, platforms) die op generieke wijze betrokken zijn.

4 Publicaties

Een lijst van publicaties die onder beheer van deze normsubcommissie vallen, is op verzoek bij NEN verkrijgbaar. Tezamen met het courante werkprogramma staat dit bekend als "[de groslijst](#)". Na iedere wijziging wordt een nieuwe versie door NEN op het elektronische documentensysteem (ISolutions) geüpload. Deze is te vinden of te downloaden via 'Committee home' en dan in folder '07 - Van leden naar secretariaat'.

5 Werkprogramma, doelstellingen en geplande activiteiten

5.1 Focus 2019

De commissie is sterk gericht op het internationale werkveld en de mogelijke implicaties op de Nederlandse praktijk. Voor 2019 wordt gestreefd de basis van de commissie te verbreden en mogelijk uit te breiden. Om dit te bereiken zal in Q1 van 2019 een informatiebijeenkomst georganiseerd worden.

De commissie heeft een New Work Item Proposal bij ISO/TC 113/SC 5 ingediend voor de revisie van [ISO 4373:2008](#) 'Hydrometry - Water level measuring devices'. Hier zal NEN waar nodig begeleiding bieden.

Daarnaast zal er bij het publiceren van nationaal overgenomen normen meer aandacht aan het schrijven van een persbericht worden gegeven.

5.2 Meerjarenfocus

Voor de komende jaren is het belangrijk het werk van deze commissie onder de aandacht van het werkveld te brengen. Hiervoor wordt een plan van aanpak ontwikkeld dat aansluit bij de algemene waterfocus binnen NEN. Een eerste stap is het naar buiten treden van de commissie.

Daarnaast speelt hydrometrie een belangrijke rol bij het meten van de gevolgen van klimaatverandering. Internationaal is hier opkomende aandacht voor en nationaal wordt dit ook als belangrijk gezien. De vraag hoe extreme verschillen o.a. qua neerslag gemeten worden, is hier één van de uitdagingen waarop gefocust wordt.

5.3 Nationaal werk

De "groslijst" geeft een overzicht van alle normen die onder deze commissie vallen alsmede hun accurate status in beheer of ontwikkeling.

De reguliere werkzaamheden van het nationale werk zijn de volgende:

- Organiseren van ten minste een commissievergadering (halve dag) ter bespreking van de activiteiten in de internationale commissies genoemd onder 3 en nationale normalisatieactiviteiten.
- Uitzetten van relevante documenten in de commissie ter informatie, ter behandeling of ter vaststelling van een nationaal standpunt en prioriteit;
- Bevorderen van samenwerking met IHW en andere, ter vergadering te identificeren platformen waar nodig;
- Publiciteit (bijv. persbericht) over werkzaamheden in deze commissie;
- Taken en verantwoordelijkheden van het NEN-secretariaat zijn beschreven in Bijlage A.

5.4 CEN/CENELEC werk

De "groslijst" geeft een overzicht van alle normen die onder deze commissie vallen alsmede hun accurate status in beheer of ontwikkeling van de items die in ontwikkeling zijn binnen de Europese werkgroepen genoemd onder 6.1, en onder de verantwoordelijkheid van deze NEN-commissie vallen.

De reguliere werkzaamheden van het Europese werk zijn de volgende:

- Volgen van normalisatieactiviteiten in de CEN-werkgroepen, genoemd onder 6.1;
- Per nieuw item de prioriteit bepalen hoe en of Nederland dit onderwerp zal volgen;
- Op de onderwerpen die actief worden gevolgd, stelt de commissie een stemadvies vast en levert zij - waar nodig - technisch commentaar op de stemdocumenten die nationaal zijn uitgezet;
- De commissie stelt een nationaal standpunt vast t.a.v. de Europese normen die door CEN voor systematische beoordeling worden voorgelegd;
- De experts participeren in de vergaderingen van de CEN-werkgroepen, zoals genoemd onder 6.1.
- Taken en verantwoordelijkheden van het NEN-secretariaat zijn beschreven in Bijlage A.

5.5 ISO/IEC werk

De "groslijst" geeft een overzicht van alle normen die onder deze commissie vallen alsmede hun accurate status in beheer of ontwikkeling van de items, die in ontwikkeling zijn binnen de mondiale werkgroepen genoemd onder 6.2, en onder de verantwoordelijkheid van deze NEN-commissie vallen.

De reguliere werkzaamheden van het mondiale werk zijn de volgende:

- Volgen van de normalisatieactiviteiten in de ISO-werkgroepen, genoemd onder 6.2;
- Per nieuw item de prioriteit bepalen hoe en of Nederland dit onderwerp zal volgen;
- Op de onderwerpen die actief worden gevolgd, stelt de commissie een stemadvies vast en levert zij - waar nodig - technisch commentaar op de stemdocumenten die nationaal zijn uitgezet;
- De commissie stelt een nationaal standpunt vast t.a.v. de internationale normen die door ISO voor systematische beoordeling worden voorgelegd;
- De experts participeren in de vergaderingen van de ISO-werkgroepen, zoals genoemd onder 6.2.
- Taken en verantwoordelijkheden van het NEN-secretariaat zijn beschreven in Bijlage A.

6 Lidmaatschappen van werkgroepen

6.1 Lidmaatschappen van Europese werkgroepen

Werkgroepnummer	Werkgroepnaam	Naam expert
CEN/TC 230/WG 25	Water body characteristics	Bas Kers
CEN/TC 318/WG 11	Measurement of snow water equivalent	Jitze van der Meulen
CEN/TC 318/WG 12	Measurement of rainfall intensity	Jitze van der Meulen
CEN/TC 318/WG 14	Hydrometric design and its optimization	Herman Peters
CEN/TC 318/WG 15	Vocabulary and symbols	Herman Peters
CEN/TC 318/WG 16	Performance requirements and test procedures for water monitoring equipment - Devices for determination of flow	Herman Peters

6.2 Lidmaatschappen van internationale werkgroepen

Werkgroepnummer	Werkgroepnaam	Naam expert
ISO/TC 113/WG 3	Uncertainties	Herman Peters
ISO/TC 113/WG 4	Revision of ISO 772	Peter Heinen
ISO/TC 113/SC 1/WG 7	Determination of the stage-discharge relationship	Herman Peters
ISO/TC 113/SC 1/WG 8	Hydrometry - Slope-area method	Peter Heinen
ISO/TC 113/SC 1/WG 9	Non-contact methods for measuring water surface velocity and discharge	Herman Peters
ISO/TC 113/SC 5/WG 7	Precipitation measuring devices	Jitze van der Meulen
ISO/TC 113/SC 5/WG 8	Revision of ISO 4373	Peter Heinen Herman Peters

7 Evaluatie en voortgangsrapportage

Evaluatie over het voorgaande jaar

Een evaluatie van de activiteiten van het commissieplan van het voorgaande jaar is terug te vinden in de NEN Milieu jaarrapportage voor het lopende jaar.

De rapportage bevat een aantal onderdelen:

- Voortgang werkzaamheden inclusief vergaderingen;
- Europese en internationale ontwikkelingen;
- Overig: bijvoorbeeld publicaties, artikelen en financiële zaken kunnen hierin gerapporteerd worden.

Meer informatie is op verzoek bij NEN verkrijgbaar.

Voortgangsrapportage in het lopende jaar

De voortgang van de activiteiten van het commissieplan van het lopende jaar is terug te vinden in de NEN Milieu halfjaarsrapportage, die eenzelfde opzet heeft als de jaarrapportage.

BIJLAGE A Taken en verantwoordelijkheden secretariaat

Basisactiviteiten

Secretariaatsvoering

- Organisatie vergaderingen;
 - Opstellen agenda (in samenwerking met de voorzitter);
 - Bijwonen en verslaglegging van vergaderingen;
 - Verzorgen documentenstroom;
 - Contact onderhouden met commissieleden;
 - Ledenbestand beheren commissie (administratie en aantrekken nieuwe leden).
- *Normtechnische input*
 - Bewaken kwaliteitseisen van normteksten;
 - Geven van normtechnische adviezen;
 - Bewaken onderlinge consistentie van samenhangende normen;
 - Volgen van ontwikkelingen in wetgeving.
 - *Communicatie*
 - Intern met secretarissen van gerelateerde milieuvelden en aanpalende onderwerpen;
 - Informeren van belanghebbende partijen;
 - Betrekken van relaties;
 - Overleg en terugkoppeling met financiers;
 - Bevorderen gebruik en implementatie van normen (bijv. in wetgeving) d.m.v. persberichten, nieuwsbrief en website.
 - *Coördinatie nationaal/internationaal*
 - Volgen van ontwikkelingen binnen relevante CEN/ISO-commissies en selecteren van geschikte informatie t.b.v. verspreiding in de commissie;
 - Deelname aan CEN/ISO-vergaderingen (vertegenwoordiging van Nederland, inbrengen van Nederlandse initiatieven/commentaren);
 - Onderhouden van normalisatienetwerk, nationaal en internationaal (ISO, CEN).

Projectactiviteiten (mits gefinancierd, zie 5)

- *Stemmen op ISO- en CEN-documenten*
 - Verzamelen van nationale commentaren en indienen bij CEN/ISO;
 - Bijhouden voortgang van de actieve work items.
- *Ondersteuning nationale normontwikkeling*
 - Omzetten van werkdocument naar NEN-template;
 - Redactie van (concept) normen conform NEN-eisen;
 - In overleg met expert verwerken van commentaar na openbare kritiekronde.
- *Vertalingen*
 - Ter inbreng van een nationale norm in internationaal kader;
 - Veelgebruikte Engelstalige normen omzetten in het Nederlands.

COMMISSIEPLAN 2019
390 020 13 'Hydrometrie'

DATUM
2019-01-22

PAGINA
11/12

- *Overige activiteiten*
 - Workshop;
 - Symposium/infomiddag.

Bijlage B: Verklaring gebruikte afkortingen

Verklaring afkortingen van stadia binnen normontwikkeling (van boven naar beneden is de volgorde van verschijnen):

NATIONAAL		EUROPEES		MONDIAAL	
Voorstel	Idee voor normalisatie	pNWI	Eerste opzet voor nieuwe norm (preliminary item)	pNWI	Eerste opzet voor nieuwe norm (preliminary item)
-	-	NWIP	New Work Item Proposal (officieel voorstel voor nieuw werk in CEN)	NWIP	New Work Item Proposal (officieel voorstel voor nieuw werk in ISO)
-	-	NWI	Work Item (geaccepteerd nieuw werk)	NWI	Work Item (geaccepteerd nieuw werk)
1e conc.	1e opzet	WD	Working draft	WD	Working draft
2e conc	2e versie	-	-	CD	Committee Draft
Ontw.	Normontwerp	prEN	Europees normontwerp	DIS	Draft International Standard
Concept NEN	Concept definitieve norm	FV	Formal Vote (drukproef)	FDIS	Final Draft International Standard (drukproef)
NEN	Definitieve Nederlandse norm	EN	Definitieve Europese norm	ISO	Definitieve internationale norm

Normproducten

NEN	Nederlandse norm (geaccepteerd door alle belanghebbende partijen via consensusmodel)
NPR	Nederlandse Praktijkrichtlijn (richtlijn, niet eisen-stellend zoals NEN)
NVN	Nederlandse VoorNorm
NEN-EN	Als Nederlandse norm aanvaarde Europese norm, al dan niet vertaald
NEN-EN-ISO	ISO-norm die Europees is overgenomen als een EN en als Nederlandse norm is aanvaard
NEN-ISO	Als Nederlandse norm aanvaarde ISO norm, al dan niet vertaald
ISO	Internationale norm (niet nationaal overgenomen).
C1	1 ^e Corrigendum
A1	1 ^e wijzigings- of aanvullingsblad